

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Τ Ο Μ Α Τ Ι

Μία φορά κι' ένα καιρό ήταν ένας φαραάς. Ή μιά μέρα από τες πολλές, πήγε στην ακροθαλασσιά να πιάσει ψάρια με τα δίχτυα του και δύο τρία αγάλια, αλλά δεν μπόρεσε να πιάσει τίποτε. Τέλος, ψαρεύοντας, ψαρεύοντας, γύρισε πίσω για τ' σπίτι του, παίρνοντας τ' όρνο, που περνούσε μπροστά από τ' Παλάτι του Βασιλιά.

Καθώς περνούσε μπροστά από τ' παλάτι, εβ' αλε έναν αναστεναγμό μεγάλο λέγοντας :

— 'Αχ ! τι δυστυχισμένος άνθρωπος, που είμαι !

— Ο Βασιλιάς, που βρίσκονταν εκείνη δά τη στιγμή στον εξώστη, ήκουσε αυτόν τόν αναστεναγμό, κι' έστειλε άμέσως να βρουν τόν φαραά και να τού τόν φερουν μπροστά του.

— Όταν τού τόν έφεραν, ο Βασιλιάς τόν ρώτησε :

— Γιατί πολιώρας αναστέναξες, λέγοντας : «'Αχ ! τι δυστυχισμένος άνθρωπος που είμαι» ;

— 'Αναστέναι, άφέντη Βασιλιά μου, — τού άπολογήθηκε ο φαραάς, γιατί πήγα στη θάλασσα να ψαρέψω, και δεν μπόρεσα να πιάσω τίποτε, κι' έτσι δεν έχω σήμερα ψωμί να δώσω στα παιδιά μου, όταν μου ζητήσουν.

— Σναπάηναι στη θάλασσα — τού ειπε ο βασιλιάς — και ρίξε τα δίχτυα σου, και ό,τι πιάσης, είτε ψάρι, είτε πέτρα, είτε άλλο τίποτε, να μου τ' φέρης, και θα σου τ' πληρώσω, βάνοντας στη μιά μεριά της ζυγαριάς αυτό, που θα πιάσης, και στην άλλη φλωριά, και όσα φλωριά ζυγιάση, τόσο βάρος μάλαμα θα σου δώσω, αλλά με τ' συμφωνία να τ' πάρω εγώ τ' ψάρεμά σου.

— Ο φαραάς άκούοντας την ύπόσχεσι και τ' διαταγή τού Βασιλιά, γύρισε πίσω στην ακροθαλασσιά, αλλά άδικα έρριξε και ξανάριξε τα δίχτυα του. Δεν έπιασε τίποτε άλλο παρά ένα μάτι ψαριού.

— Πήρε αυτό τ' μάτι και γύρισε στο βασιλιά και τού ειπε :

— Νά άφέντη Βασιλιά, τ' μόνο πράγμα που έπιασα !

— Δεν είσαι τυχερός άληθινά, άνθρωπε μου, — τού ειπε ο Βασιλιάς — γιατί τ' μάτι αυτό, που έπιασες δέ ζυγιάζει ούτε ένα φλωριά !

— Ύστερα πήρε τ' μάτι και τ' έβαλε ψηλά στο δίσκο της ζυγαριάς, βάνοντας από τόν άλλο δίσκο ένα φλωριά. Αλλά βλέπει ότι τ' μάτι ήταν βαρύτερο από τ' φλωριά. Βάνει ακόμα ένα φλωριά κι' ακόμα ένα, αλλά τ' μάτι ήταν βαρύτερο. Ύστερα έβριλε μιά χούφτα φλωριά, αλλά και τότε ακόμα ο δίσκος τού ματιού δέ σηκόνονταν τόν άνηφορο. Τέλος γέμισε τ' δίσκο της ζυγαριάς ως άπάνω φλωριά, και τότε ακόμα τ' μάτι ήταν βαρύτερο !

— Ο Βασιλιάς έμεινε έκπορευμένος, και μη ξέροντας τι να κάνει. Μάζεψε όλους τούς σοφούς τού τόπου και τούς ειπε :

— Έχω ένα ερώτημα να σ'ς κάνω, αλλά πρέπει να ξέρετε ότι, άν μου άπαντήσετε σε τριάντα μιά μέρα από σήμερα, θα σ'ς φορώσω δώρα. Αλλά άν δεν σταθήτε ικανοί να μ' ευχαριστήσετε, θα σ'ς βάλω στα βασανιστήρια, και θα σ'ς κόψω τ' κεφάλι. Νά ποιά είναι τ' ρώτημά μου :

— Και τούς έδειξε τ' ζυγαριά με τα φλωριά και με τ' μάτι.

— Οί σοφοί έβριλαν τ' δυνατά τους για να μαντέψουν πως να κατορθώσουν τίποτε. Πέρασαν είκοσιπέντε ημέρες και δεν ήξεραν πλειότερο όπ' ό,τι ήξεραν την πρώτη μέρα. Άποφάσαν να πάν να βρουν ένα καλόγγο — που ήξευραν, ότι ήταν πολύερος και τίμιος και τού είπαν :

— Για όνομα Θεού ! Σέ παρακαλούμε να μ'ς εξηγήσης πως τ' μάτι είναι βαρύτερο από ένα δίσκο φλωριά ; Γιατ' ο βασιλιάς μ'ς ειπε, ότι, άν βρούμε αυτό τ' μυστήριο, θα μ'ς πληρώση με τ' παραπάνω, αλλά άν δεν τ' βρούμε, θα μ'ς κόψη τ' κεφάλι !

— Ο καλόγγο έπεσε σε βαθεία συλλογή πολλήν ώρα και ύστερα τούς ειπε :

— Μη φοβάστε, γιατί αναλαβαίνω εγώ να εξηγήσω γιατί τ' μάτι ζυγιάζει πλειότερο από ένα δίσκο φλωριά, κι' έτσι θα σ'ς γλυτώσω από τ' θάνατο.

— Στες τριάντα μιά μέρες άπάνω ο Καλόγγο πήγε με τούς σοφούς στο παλάτι, ντυμένος κι' αυτός σ'ν εκείνους, για να μη τόν καταλάβη ο βασιλιάς ποιός ήταν. Ο Βασιλιάς τούς ρώτησε, κι' ο Καλόγγο, κρατώντας στο χέρι του ένα κομματάκι γώμα, τ' έ-

βαλε ψηλά στο μάτι και άμέσως ο δίσκος τών φλωριών βάρυκε και κάθισε κάτω και τού ματιού έλάφρυνε και σηκώθηκε έπάνω.

— Τ' μάτι, βασιλιά μου — τού ειπε ο Καλόγγο — είναι ή πηγή τής άνεχορταγιάς και τής φιλαγοργιάς. Πριν να σμίξη με τ' γώμα ήταν βαρύ. Τώρα που έσμιξε, έπρεπε να ζυγιάση πλειότερο ακόμα, αλλά βλέπομε, ότι είναι ελαφρότερο, άπ' ό,τι ήταν πριν. Τ' ίδιο κι' ο άνθρωπος : Όλη του τ' ζωή καταγίνεται να μαζέψη πλούτη, αλλά ποτέ δεν χορταίνει, όταν όμως πεθάνη, τότε δεν είναι πλειό τίποτε, κι' ό,τι είχε μ'σει ή πλεονεξία τού τ' άφίνει. Τ' ίδιο και τ' μάτι αυτό, που ως πού ήταν καθαρό, ζυγιάζε πλειότερο και δέ χορταине, αλλά τώρα, που σμίχτηκε με τ' γώμα, άντι να μεγαλώη τ' βάρος του, όπως έπρεπε φυσικά να γένη, έγεινε όμως διόλου ελαφρό. Τ' γώμα, άφέντη βασιλιά, τ' νικάει όλα !

— Εύγε ! — τούς ειπε ο βασιλιάς — επειδή μαντέψατε τ' πράγμα και μου δώσατε να καταλάβω, θα σ'ς φιλοδοξήσω βασιλιά.

— Και τούς έδωσε τ' μισό του βασίλειο !

— Μ' αυτούς μαζί είχε μερίδιο και ο φαραάς κι' έζησαν αυτοί καλά κι' εμείς καλλίτερα.

X. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΑΙ ΤΟΥ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΥ ΚΑΡΝΕΖΥ

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΣ

(Από τ' « Απομνημοεύματα » μου)

« Είναι καλό για τούς νέους ν' αρχίζουν τ' στάδιο τούς έστω και ταπεινά, αλλά με θέλησι κι' ενεργητικότητα. Πολλοί από τούς μεγαλύτερους εκατομμυριούχους της Αμερικης άρχισαν από... τ'ν σουπλά ! Πρώτη τους δουλειά ήταν τ' σάρωμα τού γκαρφειού όπου ειαγάζοντο. Τώρα έχουν αυτοίτηρέτας που σαρώνουν τ' γκαρφειάτους.

Εγώ εσάρωσα πολλές φορές τ' γκαρφειό τού προσιταμένου μου και ελα ως βοηθούς τρεις τών πλουσιότερων σήμερα άνδρών τού Πιτσβούργου !..

— Αν υποθέσουμε ότι ήρτανε εγγασίαν, ή μόνη σας σκέψις, ή μόνη σας προσπάθεια, πρέπει να είναι πως θα προοδεύσετε.

Δεν άξίζει ούτε ένα λεπτό ο νέος εκείνος που από τ' πρώτο τού στάδιο δεν έαυθυμεί να κατακτήση τ' πάντα. Φαντάσου τόν έαυτο σου συντάιρον ή και διευδυντην μιάς μεγάλης ετυχειρήσεως και θα γίνης !..

Μη περιορίζετε τ' φιλοδοξία σας εις τ'ν θεάν λογιστού ή ανώτερου ύπαλλήλου. Λέγετε πάντα με τ' νοού σας : « Η θέσις μου βρίσκεται στη κορυφή ! Προσοχή μόνον να ύψωθήτε με άκηλίδωτον όνομα !

Όλοι βεβίως γνωρίζετε ότι δεν ύπάρχει άληθής έπιτυχία εις τ'ν ζωήν άν δεν εισθε φιλαλήθεις και τίμιος εις τ'ν ήμεροσσίαν σας, άν δεν διαγετε βίον κόσμον, άηθλαγμένον ρούτου και καζών συναναστορφών !..

Αλλά δεν πρόκειται περι τούτου. Από τρεις κινδύνους πρό πάντων πρέπει να προφυλάττεσθε : Πρώ ον, άποφενγείτε τ' ποτά. Τίποτε δεν κατ'ιστρέφει τόν βίον και τ'ο στάδιον ενός νέου τόσον όσον ή χρήση τών ποτών. Δευτερον, άπέχετε από τ' κερδοσκοπικά παιχνίδια. Σπανιώτατα περιδείγματα ύπάρχουν ανθρώπων, οι όποιοι απέκτησαν και διετήρησαν περιουσίαν διά τής κερδοσκοπιάς.

Ο κερδοσκόπος και ο επιχειρηματίας βαδίζουν διάφορον δόδον έκαστος. Ο πρώτος εξατάται από μίαν άπλήν εύνοιαν τής τύχης. Είναι σιμερα εκατομμυριούχος άγριο μορφε ή είναι άμπτωχος. Ο δεύτερος όμως διά τής διαρκούς έντιμου εργασίας, διά τής προσηλωσεώς του εις τ'ς ύποθέσεις θα επιτύχη επί τέλους. Απαραιτητος όρος εις όσους επιθυμούν να επιτύχουν, είναι ή πίστις. Τίποτε δεν καταστρέφει τ'ν πίστιν ενός νέου, όσον ή φήμη ότι παίζει, άδιάφορον άν κερδίξη ή χανεί. Η ιδέα ότι παίζει άρκεί.

Τρίτον, μη δίσετε άσυλλογιστα τ'ν ύπογραφη σας διά συναλλάγματα φίλων σας. Ποτέ μη δανείζετε μ' εύκολία τ' όνομά σας.

Τ'ο αισθημα τής φιλίας. τ' όποιον μ'ς όθει να διευκολύνουμε τούς φίλους μ'ς, δύναιτα να γίνη άφορη μινγάου κινού.

— Όταν κανές βάζει τ'ν ύπογραφη του εις συναλλάγματα ή πέγ φίλων του και τ'ν ή και ή ίδιος ύποχρεώσε εις τρίτους, δεν δικαιωνύει τ'ν δικήτου πίστιν μόνον ή τ' δικά του κεφάλαια, αλλά και τ' χρήματα τών πιστωτών τού.

KARNEZY

